

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI ÖNKORMÁNYZATI TÁRSASÁG
Fédération des Conseils Municipaux d'enfants et Jeunes
Federation of Children's and Youth Municipal Councils

Ifjúsági Munka Panorámakép II. rész Közép- Dunántúli Régió

Az interjúkat a Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság készítette, az Európai Bizottság Erasmus+ Programja által támogatott RészreVétel projekt keretében. Az Ifjúsági Munka Panorámakép koordinátora: Virág Péter László.

Székesfehérvár

A jelenlegi fiatal városvezetés kiemelten kezdett el foglalkozni az ifjúságüggyel. 45 oktatási intézményük bevonásával megalakították 2011-ben a Székesfehérvári Diáktanácsot. Minden év októberében tisztújítási folyamat megy végbe a szervezet életében, ahol a 3 tisztségviselő megválasztásán kívül előkészítik az éves munkatervük. Az intézmények 80%-a aktívan részt vesz a munkában, ami így hozzávetőleg 80-100 aktív taggal végzi a mindennapi feladatait. Minden évben táborokat, jótékonyági eseményeket szerveznek. Az önkormányzat anyagi támogatással és felnőtt segítő munkatárs biztosításával tudja segíteni a Diáktanács működését. Évente megrendezik a szeptemberi szakmai napjukat, illetve a Városi Diák Sportnapot. A Megyei Jogú Városok Találkozója által információcserére van lehetőségük a hasonló helyzetben lévő települések fiataljai között. A város 18 ezer diákjának 40%-a bejárós, ezért a délutáni és hétvégi programokra problémát okoz résztvevők toborzása, és a Diáktanács aktív fiataljainak a létszámát is nehezen tudják ezért növelni. A középiskola elvégzése után a fiatalok nagy része elhagyja a várost felsőoktatási intézmény hiánya miatt, de a kihelyezett karok és a helyi vállalkozások duális képzései által ez a helyzet a közelmúltban javulás irányába mozdult el.

2000-ben leírásra került ifjúsági koncepció felülvizsgálata a 2016 őszére tervezett 14-35 éves korosztályban elvégzésre kerülő ifjúságkutatás alapján megy végbe. A város foglalkoztat ifjúsági referenst és fenntart egy információs pontot is, illetve a képviselőtest egyik tagja is kiemelten foglalkozik az ifjúsággal kapcsolatos ügyekkel. Az iskolák diákönkormányzatai számára minden évben pályázatot ír ki az önkormányzat. Kifejezett érdekképviselője a fiataloknak, illetve egyeztető kerekasztal sem alakult a településen. Gyermek és ifjúsági önkormányzat, illetve kifejezetten ifjúságüggyel foglalkozó civil szervezet nincs a településen. Az anyagi támogatások programokhoz kapcsolódnak, így a korosztály saját maga nem tud önálló kiadásokkal járó ügyek mellé állni, de a város vezetése meghallgatja a javaslatokat.

A fiatalok számára új információs honlapot hoznak létre. A képviselő testület és a Diáktanács tagjai rendszeresen járnak fiatalokkal kapcsolatos rendezvényekre. A Diáktanács Pinceklub idejének megalakulása újabb közösségi tér kialakítására ad lehetőséget a tagok számára. A fiatalok kommunikációja leginkább az online térben tud jelenleg megtörténni. A város célja, hogy a fiatalok önszervezőbbek és a közélet iránt érdeklődőbb legyenek, de saját bevallásuk szerint ennek a folyamatnak csak az elején járnak.

Az interjú 2016.06.20-án készült

Úrhida

Fejér megyében Székesfehérvártól néhány kilométerre található meg a 2500 fős település. A kiköltözők miatt a lakosság száma megháromszorozódott az elmúlt 25 évben. A sok újonnan a település életében megjelenő fiatal nem nagyon ismeri egymást, ezért a közösség építése nem egyszerű feladat. 2010 környékén az önkormányzat kezdeményezett ifjúsági önkormányzat létrehozását, de a megalakulás után nem sokkal ez a szerveződés befejezte működését. Ezután Úrhida Café néven, egy kötetlen beszélgetés keretében, a fiatalok és a velük kapcsolatban állók kezdtek el a megtárgyalni a következő időszak lehetőségeit. 2 héttel később 11 fiatal megalakította az Úrhidai Fiatalok Klubját. Az ifjúsági klubban már kötetlenül, folyamatosan tudtak találkozni a fiatalok és megbeszélhetik a napi ügyeiket. A klub 3 fős vezetőséggel működik 1 éves mandátummal, és 16-26 éves korosztály számára nyitott, akik összesen 440-en vannak, de az érdeklődés elég alacsony. A klub vezetősége a település havonta ülésező civil kerekasztalán rendszeresen részt vesz és jelzi a helyi fiatalok igényeit. A településen működő 8 osztályos kis létszámú általános iskola fejlesztésre és bővítésre szorulna és a diákönkormányzata sem mondható aktívnak. 70 fő fölötti csecsemőkorú él a településen ezért az önkormányzat tervezi saját bölcsőde kialakítását. Az óvodaépület korszerű, 2014-ben lett felújítva. Az ország legfiatalabb települése lett a néhány éve Úrhida. Letelepdedési támogatás nincs, mert a családok maguktól is folyamatosan kiköltöznek és építik újabb és újabb családi házaikat. Az önkormányzat legfiatalabb képviselője a helyi iskolában tanít és ezzel közvetlen kapcsolatban van a településen tanulókkal. Egy ideje tervben van egy ifjúság kutatás lefolytatása, majd annak eredményeire támaszkodva ifjúsági koncepció megalkotása is. A településen működő 8 civil szervezet saját 2012-ben átadott civilházzal rendelkezik, amit a fiatalok is igénybe vehetnek. Az IKSZT és a hivatal egy épületben működik, ahol még tanórákat is tartanak. Bár a program lejárt, de a pályázati idő alatt működtetett szolgáltatásokat tovább folytatják. A művelődésszervezőt az önkormányzat tovább kívánja foglalkoztatni, akinek munkakörének a fiatalokkal való kapcsolattartás is fontos része.

Az interjú 2016.06.20-án készült

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI ÖNKORMÁNYZATI TÁRSASÁG

Fédération des Conseils Municipaux d'enfants et Jeunes

Federation of Children's and Youth Municipal Councils

Tata

Tata egy közel 24.000 fős lakosú város Komárom-Esztergom megyében. A Vizek Városaként is ismert település a megyeszékhelyhez, Tatabányához, kevesebb mint 10 km-re fekszik. A város járászhely is egyben, ahol hét középfokú oktatási intézmény működik.

Francia testvértelépülésük, (Dammarié-les-Lys) javaslatára és mintájára, az önkormányzat kezdeményezésére szervezték meg a település ifjúsági érdekképviselete céljából a Tata Városi Diákönkormányzatot, mintegy tíz évvel ezelőtt. A szervezet képviselő testületét évente választják, az iskolák küldöttei jogosultak a képviselők és a korosztályi polgármester megválasztására. A szervezet működésére jellemző a nagy fluktuáció, valamint, hogy működési aktivitását nagyban befolyásolja a mindenkori képviselő-testület és a fiatalok vezetőinek hozzáállása. A szervezet önálló helyiséggel rendelkezik a település belvárosában, a Polgármesteri Hivatal mellett található épületben. A szervezetet felnőtt segítőként az egyik pedagógusként dolgozó önkormányzati képviselő segíti. Az önkormányzat rendszeresen pályázik az Erasmus+ Program és a Visegrádi Alap felhívásaira is, annak érdekében, hogy a fiataloknak is lehetősége nyíljon a nemzetközi projektekben történő részvételre és az ezáltal tapasztalatszerzésre. A fiatalok jelenleg egy ifjúsági játszótér megvalósítását tervezik, amelynek költségeit az önkormányzat TOP forrásból kívánja finanszírozni.

A településen évente diák-közmeghallgatást tartanak, amely mára már szerves része lett a fiatalok életének, akik élnek is a lehetőséggel.

Az önkormányzat folyamatosan kiemelt figyelmet fordít az ifjúsági ügyekre, amelynek érdekében rész munkaidőben ifjúsági referenst foglalkoztat, valamint a 2015-ben felülvizsgált településfejlesztési tervében (Magyar-terv) rögzítette Tata gyermekbarát és ifjúsági programját. A program az UNICEF Gyermekbarát település programja alapján, az ott rögzített kritériumok alapján került felépítésre szakértők és civil szervezetek bevonásával 2007 őszén.

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a településen élő és/vagy tanuló gyermekekre és fiatalokra. Ennek érdekében folyamatosan igyekszik fejleszteni a település oktatási intézményeit, amelyek közül az egyik gimnázium jelenleg is önkormányzati cég fenntartásában áll. Az oktatási intézmények jól felszereltek, korszerűek. (Nemrégiben új sportcsarnok épült, rendelkeznek tanuszodával és sportpályákkal, emellett a művészeti oktatás kimagasló a városban). Tata vezetése fontosnak tartja a fiatalok település iránti elkötelezettségre történő nevelését, ezért tankönyvet készítettek a település múltját és értékeit érintően, amelyet a helyi oktatási intézményekben felső tagozattól heti egy tanórán tanítanak szakkör keretében. A tantárgy oktatásához az érintett pedagógusok számára képzési lehetőséget biztosítottak. Ezen kívül évente helyi érték versenyt hirdetnek a gyermekek és fiatalok körében, továbbá az önkormányzat rendszeres hírlevélben tájékoztatja az ifjúsági korosztályt az őket érintő aktualitások kapcsán.

A tanulók tanórán kívüli elfoglaltságait sportolási és művészeti oktatással kívánják teljessé tenni, a városvezetés kiemelt célja, hogy minden tatai gyermek a kötelező tanórákon túl sportoljon vagy valamilyen művészetet tanuljon. E munka eredményeként a diákok mindkét területen kimagasló eredményeket érnek el. A tehetséges fiatalok "helybentartásának" érdekében az önkormányzat saját ösztöndíjat is adományoz a jó eredményeket hozó fiatalok számára. A település kedvezménykártyát biztosít a helyi lakosok számára, ifjúsági Tata kártyát igényelhet minden ott élő élő vagy tanuló fiatal. A kártya kedvezményes vásárlásra jogosítja fel tulajdonosait az elfogadóhelyeken, emellett az ifjúsági kártya a helyi utazási bérletként is funkcionál. A kerékpárhálózat kialakításakor az oktatási intézmények kerékpáros megközelítése ugyancsak kiemelt prioritás volt.

A település munkáját 2013-ban egy több lépcsős pályázat útján Európa díjjal tüntették ki, amely címmel hazánkban csak Tata és Szeged városa is rendelkezik.

Az interjú 2017.02.13-án készült.

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI ÖNKORMÁNYZATI TÁRSASÁG

Fédération des Conseils Municipaux d'enfants et Jeunes

Federation of Children's and Youth Municipal Councils

Leányvár

Leányvár község Komárom-Esztergom megyében, az Esztergomi Járásban található, átszeli a Budapestet a megyeszékhellyel összekötő 10-es számú főút és érinti a 2. sz. vasútvonal, amelyeknek köszönhetően a Budapest főváros vonzása jelentős a településre nézve. A község körülbelül 1800 fős lakosságának korcsoportok szerinti megoszlása figyelemreméltó, amely többek között a '90-es években megkezdett tudatos településfejlesztési törekvéseknek eredménye is, ami támogatta a fiatal családok településre történő betelepődését és életkezdését. Meghatározó szerepet tölt be Leányvár életében a német kisebbségi lakosság. Kultúrájuk hagyományainak ápolása érdekében német nemzetiségi általános iskola, valamint több civil szervezet is működik.

A gyermekek jellemzően helyben vagy a vonzáskörzetben található Pilisvörösvár településen járnak alapfokú oktatási intézménybe, míg a közép- és felsőfokú oktatás meghatározó helyszíne Budapest vagy kisebb részben Esztergom. A fiatalok településen eltöltendő szabadidejének mértékét lényegesen befolyásolja a főváros távolsága, hiszen az oktatási intézményekbe és munkába járás jelentős időt vesz igénybe, amely így jellemzően a szabadidős tevékenységektől, illetve a helyi közösségben töltött tevékenységektől veszik el az időt.

Leányvár településén példaértékűnek mondható az önkormányzat, az általános iskola vezetésének és munkatársainak, a művelődési központnak, valamint a helyi civil szervezetek képviselőinek együttműködése. Az önkormányzat lehetőségeihez mértén támogatja a településen működő intézmények és civil szervezetek működését, tevékenységeit, programjaikat rendszeresen egyeztetik, szükség és lehetőség szerint támogatják egymást. Ezen szereplők különös figyelmében áll és egyben együttműködésük tárgya is a gyermek és fiatal korosztályra való odafigyelés, amely többek között számos szabadidős programlehetőség megteremtésével valósul meg. Ez az odafigyelés nem csak a fiatalok fejlődésének biztosításában merül ki, de tekintettel vannak a szülők élethelyzetének könnyítésére is (például a nyári tanszünetben megvalósuló táborok által), amely élhetőbbé, szerethetőbbé teszi a települést, hosszú távon hozzájárul a közösség épüléséhez. Szintén a korosztály fejlődését segítik az erdei iskolai programok, az általános iskola cserekapcsolatai, és mindazon programok, amelyek deklaráltan e korosztály számára valósulnak meg.

A településen nemrég sportpálya került kiépítésre, amely hamar a fiatalok kedvelt találkozóhelyévé is vált. A későbbi tervek között szerepel fedett, zárt közösségi tér létrehozása is. A település önkormányzata a közelmúltban egyre tudatosabban kommunikál a helyben élő fiatalokkal, elsősorban azon csatornákon, amelyet a célcsoport használ. Ennek célja egyrészt a korosztály véleményének megismerése, illetve bevonásuk a helyi közéletbe, hosszú távon pedig az, hogy a helyi önkormányzati képviselők utánpótlására is időben gondoljanak, hiszen jelenleg 30 év alatti képviselő nem található a helyi önkormányzat testületében.

Az interjú 2017.04.12-én készült.

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI ÖNKORMÁNYZATI TÁRSASÁG

Fédération des Conseils Municipaux d'enfants et Jeunes

Federation of Children's and Youth Municipal Councils

Ajka

A több mint 31000 lakosú Veszprém megyei városban több mint 2000 általános iskolás és több mint 2300 középiskolás tanul a helyi oktatási intézményekben. Jelentős utánpótlás nevelő bázisok működnek itt, több sportágban is. Tervben van egy fedett jégpálya és kézilabda pálya megépítése is. Tavaly ünnepelte a város az 55. születésnaphoz és ehhez kapcsolódó programsorozat része volt egy a 9 városrésze fókuszáló vetélkedő sorozat, ami 3 hónapig mozgósította a helyi fiatalokat. Ifjúsági koncepciójukban fontos szerepe van a minden évben megrendezendő programoknak, mint például a Fiatalok napjának, az Extrém sportnapnak, és a Liget DJ fesztiválnak. Több helyi fiatalokból álló zenekar is működik Ajkán, és a tagjaiknak száma közel 60 fő. Nemrégiben éves programsorozatuk is volt Gyermekévek címmel. Többször végeztek kutatást a programokkal kapcsolatban. A városban működő felújításra szoruló Civilház az ifjúság számára is fontos közösségi tér, főleg míg a kaszinó helyén tervezett ifjúsági ház el nem készül. Itt működik 1993 óta a Robinson egyesület, mely iskolán kívüli szabadidős programokat szervez a fiataloknak. Ilyen lehetőség itt például a lövészet, amit nívós versenyek is tarkítanak, mint a Kerekesszékesek Országos Lövészversenye. A Molnár Gábor Műhelyalapítvány sérült gyerekek nappali foglalkoztatásával foglalkozik. Az itteni fiatalokból alakult a Hangadó zenekar is. Az Nemzeti Művelődési Intézet által közösségi koordinátor is tevékenykedik a városban. A városban szokás ifjúsági fórumot tartani, ahova a helyi iskolák delegálhatnak fiatalokat, akiknek lehetőségük van a polgármesterrel beszélgetni a korosztály aktuális ügyeiről. 5 éve Városi Diáktanácsot is alakítottak, de 2 év után megszűnt a működése. Egy ifjúsági információs pont is található a településen, így minden fiatalnak van lehetősége informálódni az őket érintő témákban. A KEF a családsegítő központ szervezésében és vezetésével tartja üléseit. Nyaranta a Balatonszepezdi Ifjúsági Tábor várja a fiatalokat. A fiatal pároknak lehetőségük van 5 évre beköltözni a helyi fecskéházba, de telekvásárlási kedvezményhez is juthatnak az önkormányzat jóvoltából.

Az interjú 2017.01.11-én készült

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI ÖNKORMÁNYZATI TÁRSASÁG

Fédération des Conseils Municipaux d'enfants et Jeunes

Federation of Children's and Youth Municipal Councils

Halimba

Veszprém megye Ajka járásban található 1200 fős kistelepülés a bauxit termelés után a gyógynövény termesztés hagyományait kezdte el megújítani. Aktív ifjúsági élettel rendelkezik a község, melynek központja az IKSZT programban 2012-ben felújított művelődési ház. Maga a klub 15 fő körüli létszámmal működik, ami a 2001-ben jött létre a teremfoci csapat vezérletével. 2006-ban megtartották az első ifjúsági önkormányzati választásukat is. A helyért társadalmi munkájukkal „fizetnek”, például az IKSZT programhoz kapcsolódó ifjúsággal kapcsolatos feladatokat is ők koordinálják. Mivel középiskola nincs a településen, ezért az általános iskola után sokan elmennek és később se nagyon térnek vissza. Reakcióként 2005-ben a településen megkezdte működését az Együtt a Jövőért Halimbán Egyesület (röviden: EJHA), melynek fiatal felnőttek, családok a tagjai. Hosszú évekig – amíg nem volt lehetősége a falunak szelektíven gyűjteni a szemetet - az egyesület tagjai vállalták, hogy összegyűjtik a PET illetve alumínium dobozokat, az ebből befolyt összegből 2012-ben egy ifjúsági csere alkalmával játszótér megépítésére is sor került a Művelődési Ház udvarán. Az EJHA egyesület tagja a Közép-dunántúli Szövetség az Ifjúságért (KÖSZI) szervezetnek. A település életének szerves része az önkéntes munka vállalása, az összes korosztályban. Az iskola alsós tagozatának életmód tábort, a felső tagozatosok Unaloműző Napokat, szerveznek, valamint részt vesznek a Települési értékkör programban is. Évente áprilisban, megrendezik a Családi egészségnapot, szintén a tudatosságra nevelés érdekében. Az önkormányzat karácsonyi, beiratkozási, és születési támogatással is segíti az itt élőket, illetve tervezik, hogy lefolytatnak egy igényfelmérést a közösségi programokkal kapcsolatban. A helyi információkról leginkább a Halimbai hírek havilapból, illetve a hirdetőtáblákról és egymástól tudják „begyűjteni” a helyi fiatalok.

Az interjú 2017.01.11-én készült